

Instrukcija bioloģiskās daudzveidības monitoringa apakšprogrammas izvērtēšanas veidlapai “veidlapa_monitorings_izmainas” un veidlapai “veidlapa_BDMA_update”.

1. Izvērtē, vai kāda no monitoringu metodikām ir pielietojama invazīvās sugas vai sugu grupas (turpmāk invazīvās sugas) monitorēšanai. Monitoringu metodika nav piemērota invazīvās sugas monitorēšanai ja:

- metodikā izmantotie parauglaukumi nav piemēroti invazīvās sugas monitorēšanai un rezultātā ir nepieciešams liels skaits ar papildus parauglaukumiem;
- metodikā pielietotā metode nav piemērojama invazīvās sugas monitorēšanai un invazīvās sugas monitorēšanai ir nepieciešama papildus laukietilpīga metode, ar dārgu papildus aprīkojumu;
- metodikas optimālais sezonālais laiks un nepieciešamie laikapstākļi ir nepiemēroti invazīvās sugas monitorēšanai;
- parauglaukumu apsekošanas laiks vai ievākto paraugu analīzes laiks neproporciāli palielinās.

2. Gadījumā, ja apakšprogrammas metodika ir piemērota invazīvās sugas monitorēšanai, izvērtē nepieciešamās izmaiņas apakšprogrammā, aizpildot veidlapu “veidlapa_monitorings_izmainas”. Tālākie punkti attiecas uz veidlapu: “veidlapa_monitorings_izmainas”.

3. Šūnā “bioloģiskās daudzveidības monitoringa apakšprogramma” ieraksta apakšprogrammas metodikas nosaukumu.

4. Šūnā “atsauce uz apakšprogrammas metodiku” ieraksta atsauci uz metodiku.

5. Šūnā “Vai esošajai monitoringa metodikai nepieciešami papildinājumi, lai ar to varētu monitorēt invazīvās sugas?” ieraksta vai ir nepieciešami papildinājumi, secinājumu šūnā pamato kāpēc ir vai nav nepieciešami papildinājumi.

6. Šūnā “esošā monitoringa metodikas mērķa sugas” ieraksta esošās apakšprogrammas mērķa sugas.

7. Šūnā “papildus monitorējamās invazīvās sugas” ieraksta invazīvās sugas, kuras ir iespējams monitorēt ar esošo apakšprogrammas metodiku, tajā veicot nelielas izmaiņas. Gadījumā, ja ar esošo apakšprogrammas metodiku monitorē visas konstatētās sugas parauglaukumā, ieraksta, ka papildus monitorējamo sugu nav. Secinājumu šūnā pamato, kāpēc šīs invazīvās sugas ir iespējams monitorēt ar esošo metodiku.

8. Šūnā “novērojamie parametri esošajā monitoringa metodikā” ieraksta parametrus, kurus fiksē ar esošo metodiku. Šūnā “papildus nepieciešamie novērojamie parametri” ieraksta, kādi vēl parametri ir jānovērtē, lai konstatētu invazīvās sugas un to īpatņu skaitu vai aizņemto platību m². Secinājumu šūnā pamato, kāpēc ir nepieciešams papildus novērtēt šādus faktoros.

9. šūnā “monitoringa biežums esošajā monitoringa metodikā” ieraksta, kāds ir esošā monitoringa biežums. Šūnā “nepieciešamais monitoringa biežums invazīvajai sugai” ieraksta, cik bieži ir nepieciešams monitorēt invazīvās sugas, ņemot vērā, ka par invazīvajām sugām ir jāatskaitās vienu reizi sešu gadu periodā, kā arī riska analīze, lai novērtētu invazīvās sugas riska būtiskumu valstī, jāveic vienu reizi sešu gadu periodā. Secinājumu šūnā pamato nepieciešamo biežumu invazīvās sugas monitorēšanai.

10. Šūnā “esošajā monitoringa metodikā pielietotā metode” ieraksta metodikā pielietoto metodi. Šūnā “papildus nepieciešamā metode invazīvās sugas monitorēšanai” ieraksta papildus nepieciešamos metodes uzlabojumus. Secinājumu šūnā pamato nepieciešamās izmaiņas metodē.

11. Šūnā “esošās monitoringa metodikas inventārs” ieraksta metodikā nepieciešamo inventāru. Šūnā “papildus nepieciešamais inventārs invazīvās sugas monitorēšanai” ieraksta papildus nepieciešamo inventāru invazīvās sugas monitorēšanai. Secinājumu šūnā pamato, kāpēc ir nepieciešams šāds papildus inventārs.

12. Šūnā “parauglaukumi esošajā monitoringa metodikā” ieraksta esošās metodikas parauglaukumu skaitu, parauglaukumu izmērus, parauglaukumu izvietošanu un metodi parauglaukumu izvēlei. Šūnā “papildus nepieciešamie parauglaukumi invazīvajai sugai” ieraksta papildus nepieciešamo parauglaukumu skaitu invazīvās sugas monitorēšanai, parauglaukumu izmēru un veidu, kā izvēlas šos parauglaukumus. Secinājumu šūnā pamato, kāpēc ir nepieciešami papildus parauglaukumi un vai esošie parauglaukumi un izvēles veids ir piemērots, lai monitorētu invazīvās sugas.

13. Šūnā “Pēc esošās metodikas monitoringa parauglaukuma apsekošanas sezonālais laiks un nepieciešamie laikapstākļi” ieraksta apsekošanai nepieciešamo gada sezonu un nepieciešamos laikapstākļus sugu monitorēšanai. Šūnā “Nepieciešamais sezonālais laiks un laikapstākļi papildus parauglaukumu apsekošanai” ieraksta, ja invazīvās sugas vai sugu grupas monitorēšanai ir nepieciešams speciāls laiks vai laikapstākļi.

14. Šūnā “aptuvenais laiks parauglaukuma apsekošanai pēc esošās monitoringa metodikas” aptuveni novērtē nepieciešamo laiku parauglaukuma apsekošanai. Šūnā “papildus nepieciešamais laiks parauglaukuma apsekošanai, ietverot invazīvās sugas” aptuveni novērtē laiku parauglaukuma apsekošanai, ja tajā tiktu monitorētas arī invazīvās sugas. Secinājumu šūnā diskutē par nepieciešamo laiku parauglaukuma apsekošanai, ietverot invazīvās sugas. Gadījumā, ja parauglaukumu apsekošanas laiks nav nosakāms, šūnā ieraksta “nav nosakāms”.

15. Šūnā “aptuvenais laiks ievākto paraugu analīzei pēc esošās monitoringa metodikas” aptuveni novērtē nepieciešamo laiku ievākto paraugu analīzei un sugu noteikšanai. Šūnā “papildus nepieciešamais laiks ievākto paraugu analīzei, ietverot invazīvās sugas” aptuveni novērtē laiku ievākto paraugu analīzei un sugu noteikšanai, ja tajā tiktu monitorētas arī invazīvās sugas. Secinājumu šūnā diskutē par nepieciešamo laiku paraugu analīzei un sugu noteikšanai, ietverot invazīvās sugas. Gadījumā, ja nav ievākto paraugu vai ja laiks paraugu analīzei un sugu noteikšanai nav nosakāms, šūnā ieraksta “nav nosakāms”.

16. Šūnā “citi nepieciešamie parametri invazīvās sugas konstatēšanai” eksperts pēc saviem ieskatiem atzīmē, vai ir vēl kādi citi nepieciešami parametri, lai invazīvo sugu konstatētu vai noteiktu citu svarīgu informāciju par to. Gadījumā, ja citu nepieciešamo parametru nav šūnā ieraksta “nav nepieciešami”.

17. Aizpilda veidlapu “veidlapa_BDMA_update” ierakstot tajā papildus nepieciešamo informāciju par invazīvo sugu monitorēšanu attiecīgās apakšprogrammas metodikā. Izveidojot, ja ir nepieciešamas papildu anketas un/vai kartogrāfisko materiālu.